

הסיפור
שליסיפור מעורך השראה
לשולחן השבת"שנת שבתון"
"יהיה לארץ, שבת לה"

הרב אברהם קלירס

התחלתי לעבוד ב"קרן השביעית" סביב שנת תש"ל (1970). הקרן הוקמה על ידי חוגי אגודת ישראל והעדה החרדית בירושלים במטרה לסייע בשנת השמיטה לחקלאים בארץ הקודש ששבתו ממלאכת האדמה, והעדיפו שלא להזדקק ל"היתר המכירה" - הסדר מיקל שבמסגרתו נמכרת האדמה לגוים למשך אותה שנה, והחקלאי ממשיך לעבד את שדותיו גם בשביעית. לקראת שנת תשל"ג (3-1972), שהייתה שנת שמיטה, ביקש הרב בנימין מנדלזון, רבו של המושב החרדי קוממיות, להפיץ את חזון הקרן ולהרחיב את פעילותה.

נושא המצוות התלויות בארץ בכלל, והשמיטה בפרט, היה קרוב מאוד לליבו של הרב מנדלזון, וזו הייתה הסיבה שהוא אף יותר על משרה מכובדת כרב העיר קרית אתא לטובת רבנות במושב חקלאי קטן. כשנפגשנו לראשונה, הוא התעניין על אודות סבא רבא שלי, הרב משה קלירס, שניהן כרבה האשכנזי של העיר טבריה, ואף הוא פעל רבות בקרב חקלאי המושבות היהודיות בגליל לעוררם לשמירת שביעית יותר המצוות התלויות בארץ.

בראשית שנת תרע"ד (1913) השתתף סבי, לצד הרב קוק והרב יוסף חיים זוננפלד, במסע הרבנים המפורסם במושבות החקלאיות, שהוגדר כמסע התעוררות וקירוב לבבות. במשך כחודש וחצי הם פקדו עשרים ושישה יישובים צעירים בצפון הארץ - מחדרה ועד מטולה - וביקרו את המתישבים החלוצים, בני העלייה השנייה, שרובם אימצו השקפת עולם סוציאליסטית והתרחקו מאורח החיים המסורתי. הרבנים דיברו על ליבם לשוב ולהתחזק בעיקר בתחומי שמירת הכשרות, השבת, הטהרה, החינוך היהודי והמצוות התלויות בארץ.

לקראת שנת תשל"ג (1972), כיתת הרב מנדלזון את רגליו בין המושבים, שוחח עם החקלאים ועוררם לשמור שמיטה לחומרה. תפקידי היה לגייס את הכספים כדי לתמוך באותם "גיבורי כוח עושי דברו". במשך שנים ארוכות, נסעתי בכל שנת שמיטה לארצות הברית, סבבתי

בין הקהילות היהודיות וביקרתי אצל כל גדולי ראשי הישיבות הליטאיות והאדמו"רים החסידיים באמריקה. הרבנים והאדמו"רים תמיד התעניינו בנוגע לפעילות קרן השמיטה, עודדו אותה ושמחו לשמוע שמשמיטה לשמיטה הולכים ומתרבים שומרי השביעית. דלתם הייתה פתוחה בפניי והם תמכו בפעולותינו וקראו לבני קהילותיהם לחזק את ידינו.

בכל אחד מהביקורים הללו, שהיתי כמה חודשים באמריקה, ובין היתר ביקרתי כמוכן גם במרכז חב"ד ב-770 איסטרן פארקוויי, ואף השתתפתי בהתוועדותיו של הרבי. בפעמים הראשונות, בקיץ תשל"ג (1973) ובתחילת שנת תשמ"מ (1979) אף זכיתי להיכנס ליחידות אצל הרבי. בפעם הראשונה הייתה לי יחידות קצרה של דקות ספורות, אך בפעם השנייה היחידות הייתה ממושכת יותר - כשלושת רבעי השעה.

הזמנתי להגיע בשעה שתיים וחצי בלילה. בפועל נכנסתי אל הרבי רק לקראת רבע לארבע. תחילה ביקש לשמוע על סבי, הרב משה קלירס, ואחר כך התעניין בנוגע לרב

«

מנדלזון מקוממיות, ועל פעילותו בתחום השמיטה. הוא שאל על הקשרים שיש לו עם החקלאים מחוץ לקוממיות, וכיצד הוא משפיע עליהם בעניין שמירת השמיטה.

לאחר מכן ביקש הרבי לשמוע מה התחדש בקרן מאז פגישתנו הקודמת לפני שבע שנים, והאם בינתיים גדל היקף הפעילות. יחסו של הרבי היה מאוד חם ואכפתי. הוא התעניין בפעולותינו ושאל שאלות רבות שהעידו על הבנה מעמיקה בנושא.

"מה עושים החקלאים שומרי השמיטה במהלך שנת השמיטה כאשר הם שובתים מעבודת האדמה?", התעניין הרבי. "כל השנים הם עובדים ואין להם כל כך פנאי ללמוד. האם בשנת השמיטה הם מקדישים יותר זמן ללימוד תורה?"

"בוודאי", השבתי. "הקמנו כוללים מיוחדים עבור אותם חקלאים שבהם הם קובעים עתים לתורה, מקשיבים לשיעורים ולומדים בחברותא עם אברכים - כל אחד בהתאם לרמתו ויכולותיו".

בכלל, הרבי שיבח מאוד את שומרי השביעית ואת מסירות נפשם - כך התבטא - על קיום ציווי התורה כפשוטו ובשלמות. סיפרתי לו שבין המצטרפים החדשים יש גם חקלאים מבוגרים בני חמישים ושישים שהתחילו לשמור שמיטה לראשונה. "ומה דוחף את היהודים הללו לעשות את הצעד הזה?", שאל הרבי. ראיתי את קורת הרוח שהייתה לו כשסיפרתי שהמניע של החקלאים הללו הוא פשוט הרצון לקיים את מצוות ה' באופן המהודר ביותר. הוא בוודאי לא היה כספי - שכן התמיכה שאנו מעניקים להם לא מכסה אפילו את כל ההפסדים שלהם.

בכל פעם שביקרתי אצלו, הביע הרבי את רצונו להיות שותף במפעל הזה ולתמוך בקרן. "ככל שמתרבים שומרי שביעית זהו דבר גדול", אמר, "ואם לנו יש אפשרות לסייע ולעודד אותם - כך ראוי לעשות".

בפעם הראשונה שהייתי אצלו, ביקשתי ממנו מכתב תמיכה בקרן שבו הוא קורא לסייע לה, אך הוא הבהיר שאין זה מדרכו להוציא מכתבים כאלו. במקום זאת הציע הרבי לתת המחאה כתרומה לקרן. "החסידים שלי לא צריכים מכתב", הבהיר. "כאשר תציגו להם את המחאה שלי, הם יבינו לבד שצריכים לתרום ולתמוך בקרן". וכך אכן היה - כאשר אנשים ראו את המחאה שקיבלנו מהרבי בשנת תשל"ג (1973) - תרומה מכובדת על סך שבע מאות וחמישים דולר - הם נענו ותרמו גם הם.

בפעם הבאה, לאחר ששוחחנו באריכות על פעילות הקרן שוב הביע הרבי את רצונו להצטרף לפעילותינו. הוא שאל

כמה נתן בפעם הקודמת, וביקש מהמזכיר להכין המחאה ושיוסיף לסכום עוד שמונה עשרה דולר. הרבי מסר את המחאה לידי, ובירך אותנו ואת החקלאים בהצלחה רבה.

יצוין שגם בשנת השמיטה הבאה שחלה בשנת תשמ"ז (1987), עברתי על פני הרבי בדולרים והוא בירך אותי והורה למזכירות להכין תרומה לקרן - הפעם הייתה המחאה על סך שמונה מאות דולר. שנת השמיטה הבאה חלה בשנת תשנ"ד (1994), ומפאת מצבו הבריאותי של הרבי לא התקיימה קבלת קהל. אולם גם אז נמסרה לי ממזכירות הרבי תרומה לקרן השביעית - המחאה על סך שמונה מאות ושמונה עשרה דולר.

כשיצאתי מחדרו של הרבי אחרי היחידות הארוכה שהייתה לי בשנת תשמ"מ (1979), חשתי התעלות מיוחדת. התכוננתי להיות אצלו כמה דקות בודדות - כך אמרו לי המזכירים מראש - ולא תיארתי שהרבי יקדיש לי זמן רב כל כך. אני יכול לומר שהתעניינותו בכל פרט, והשמחה והסיפוק שביטא מכך שיהודים שומרים שמיטה בהידור, פעלה אצלי התרוממות רוח והפיחה עידוד רב להמשיך בפעילות במרץ.

הרב אברהם קליירס פעל במשך כארבעים שנה במסגרת "קרן השביעית" לגיוס תרומות לתמיכה בחקלאים שומרי שמיטה. הוא רואיין בביתו בבני ברק בחודש אייר, תשע"ח (2018).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שלי מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשל"א (1970) — הרבי סיים את הגהת קונטרס "עניינה של תורת החסידות", ומסרו כדי לצרפו לכרך הראשון של "ספר הערכים חב"ד" - חיבור אינציקלופדי על ערכים מתוך תורת חסידות חב"ד. הקונטרס, הכולל קטע מתוך שיחה שאמר הרבי בהתוועדות י"ט כסלו תשכ"ו, נערך והוכן לדפוס כבר שלוש קודם לכן, בחודש כסלו תשכ"ח, והוכנס לרבי להגהה. אך את הגהתו בפועל סיים הרבי, כאמור, רק בראש חודש כסלו תשל"א. כשנה לאחר מכן יצא הקונטרס כחוברת בפני עצמה, ומאז יצא בכמה מהדורות ונחשב לחיבור יסודי המבאר בהרחבה את החידוש שבתורת החסידות. ר"ח כסלו

ההקדשות שלכם
מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים
ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל
כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונום.

MY ENCOUNTER
with the
REBBE

בסיוע חברי

THE
JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד